

PÖYTÄKIRJA

Kokous Vanhusneuvoston kokous nro. 5/2022
Aika Keskiviikko 23.11.2022 klo 10.05 – 11.52
Paikka Kaupungintalo, kaupunginhallituksen huone

Osallistujat: Taimi Piippo (pj.), Eläkeliiton Pyhäjärven yhdistys ry
Taimi Nurminen (vpj.), Pyhäjärven Seniorit ry
Armas Niemi, Pyhäjärven Eläkeläiset ry
Eila Leppäharju, Pyhäjärven Omaishoitajat ja läheiset ry
Kaija Parttimaa, Sotainvalidit ja omaiset
Virpi Jaatinen PPKY Selänteen edustaja
Sami Laukkanen teknisten palveluiden edustaja (poistui klo 11.10)
Satu Oikarinen sihteeri, yhteisöasiamies

Poissa: Raija Miettinen Pyhäjärven vanhustenkotiyhdistys ja
Suomenselän Muisti ry
Tea Jouhki SRK:n diakoniatyö ja SPR
Jukka Lehtosaari Hyvinvointipalveluiden edustaja
Sirpa Pesonen-Vuorisalo kaupunginhallituksen edustaja

Asiat

1. Kokouksen avaus ja järjestäytyminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen ja totesi läsnäolijat.

2. Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä työjärjestyksen hyväksyminen

Puheenjohtaja totesi kokouksen laillisesti kokoon kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Hyväksyttiin työjärjestys sillä muutoksella, että esteettömyyteen liittyvät jäsenten aloitteet käsiteltiin heti kokouksen alussa ennen siirtymistä kohtaan 4. Tämä järjestely johtuen teknisten palveluiden edustajan aikataulusta.

3. Pöytäkirjantarkastajien valinta

Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Taimi Nurminen ja Armas Niemi.

4. Ikäihmisten palveluliikenne ja kuljetuspalvelut

Ikäihmisten liikkumiseen liittyvät palvelut ovat nousseet esille useilla kohtaamiskahveilla. Keskusteltiin kuljetuspalveluiden toimivuudesta ja tarpeista palveluiden kehittämiseksi. Tällä hetkellä kaupunki järjestää kylille suuntautuvaa palveluliikennettä jokaisena arkipäivänä ja asioimisliikenteen jatkumisen todettiin olevan erittäin tärkeää etenkin kotona asuville sivukyliä asukkailla. Tiedossa ei ole, että palveluliikenteeseen olisi tulossa muutoksia. Virpi Jaatinen nosti esiin mahdollisuuden, että Pyhäjärven kaupunki ehtisi vielä mukaan Traficomien ikäihmisten liikkumiseen liittyvän hankkeeseen, jonka kautta palveluliikennettä olisi mahdollista edelleen kehittää vastaamaan paremmin ikäihmisten

tarpeisiin. Hankkeesta välitettiin tietoa talous- ja hallintojohtaja Sari Nissilälle ja tekninen johtaja selvittää omalta osaltaan, mitkä ovat Pyhäjärven kaupungin mahdollisuudet osallistua hankkeeseen.

Yhtenä asiana kuljetuspalveluihin liittyen on todettu ongelmia Kela-taksien käytössä. Nykysääntöjen mukaan jokaisen Kela-taksiin oikeutetun täytyy ajaa omalla taksilla, eikä useamman ihmisen kyytejä voi yhdistellä kuten aikaisemmin. Vanhusneuvosto ihmettelee suuresti tätä käytäntöä, sillä arjen sujuvuuden kannalta entinen käytäntö oli huomattavasti toimivampi. Vanhusneuvosto pyytää omaa edustajaansa aluevaltuustossa ottamaan tämän asian esille aluevaltuuston kokoontumisissa ja sitä kautta selvittämään, olisiko asiaan saatavissa muutosta.

Kohtaamiskahveilla on nostettu esille ikäihmisten tarve päästä kirkkoon ja hautausmaalle ja saada tähän liittyen kuljetuspalvelua. Kyytipalvelulle olisi tarve lähinnä kesäaikaan esimerkiksi kerran kuukaudessa. Keskusteluissa huomioitiin, että kannattaa selvittää, onko seurakunnalla mahdollisuutta osallistua kyyditysten järjestämiseen. Myös Röytiön rahastosta voisi anoa avustusta toiminnan järjestämiseen. Vanhusneuvosto pyrkii omalta osaltaan edistämään asiaa.

Esitys: Esitys annetaan kokouksessa

Päätös: Vanhusneuvosto pyrkii edistämään kesäaikaan sijoittuvien kirkkokyytien toteutumista. Vanhusneuvosto tekee hallitukselle esityksen, että Herman Röytiön rahastosta haettaisiin rahoitus kirkkokyytien järjestämiseksi kesäkuukausina 1 kerta/kuukausi. Selvitetään myös, voiko seurakunta omalta osaltaan osallistua kyytien kustannuksiin.

Kela-taksien käyttöön liittyvien säännösten osalta muutoksia käytäntöihin pyritään edistämään Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen alueellisen vanhusneuvoston kautta. Pyhäjärven edustaja Armas Niemi ottaa asian esille alueellisessa vanhusneuvostossa.

5. Hyvinvointifoorumin teemat vanhusneuvoston toiminnassa

Pyhäjärven Hyvinvointifoorumissa 2.11.2022 oli teemana Muutos nyt – hyvinvointia luonnosta! Hyvinvointifoorumissa tarkasteltiin mm. miten luonto vaikuttaa eri ikäisten ihmisten terveyteen, fyysiseen aktiivisuuteen ja osallisuuteen.

Vanhusneuvosto oli edustettuna Hyvinvointifoorumissa ja sai runsaasti tietoa asiaan liittyen. Keskusteltiin, miten Pyhäjärvellä ikäihmisten mahdollisuudet päästä ulos ja luontoon toteutuvat. Luonnon hyvinvointivaikutuksia esiteltiin Hyvinvointifoorumissa monipuolisesti ja luonnon todettiin merkittävästi lisäävän kaiken ikäisten ihmisten terveyttä ja hyvinvointia. Yhteisesti todettiin, että olisi tärkeää, että jokainen ihminen pääsisi luontoon. Luontoa on jo se, että pääsee ulos ja pystyy tekemään vaikka pieniäkin lenkkejä. Pyhäjärvellä monelle ikäihmiselle esimerkiksi Lossirannan lenkki on usein ihan riittävä. Keskustelussa nostettiin erikseen esille kylien ikäihmiset ja se, miten syrjäkylilläkin on tärkeää päästä ulos. Tässä asiassa voisi haastaa mukaan esimerkiksi kyläyhdistyksiä, jotka voisivat aktivoida omien kyliensä ihmisiä ja huolehtia kylien ikäihmisten mahdollisuuksista päästä luontoon.

Virpi Jaatinen nosti esille kysymyksen, löytyykö Pyhäjärveltä esteettömiä luontopolkuja. Tekninen johtaja vastasi, ettei täysin esteettömiä luontopolkuja ole. Lähinnä esteetön on Pellikan hiihtomaan makkaranpaistopaikka, johon pääsee taksilla viereen. Muut paikat

ovat liikuntaesteisille haasteellisia. Käytiin keskustelua siitä, missä Pyhäjärvellä voisi olla paikka esteettömälle luontoreitille. Tekninen johtaja kertoi, että Laivarannan osalta on kaavoitus tulossa ja siinä yhteydessä olisi mahdollisuus ottaa huomioon myös esteettömyyttä ja rakentaa esimerkiksi esteettömiä kulkureittejä.

Luontoteemaan liittyen vanhusneuvoston sihteeri toi neuvostolle tiedoksi keväällä alkavan Luontolähtöisen eYstäväpiiri-ryhmänohjaajakoulutuksen, johon olisi vielä mahdollisuus päästä mukaan. Neuvoston jäsenet tiedottavat asiasta omissa yhdistyksissään.

Esitys: Annetaan kokouksessa

Päätös: Vanhusneuvosto pyrkii omalta osaltaan edistämään esimerkiksi esteettömän luontopolun saamista Pyhäjärvelle. Vanhusneuvosto jättää mietintään, mihin tällainen luontopolku voisi parhaiten sijoittua.

6. Vanhusneuvoston tuleva toiminta

Tarkastellaan vanhusneuvoston toimintaa loppuvuoden 2022 ja alkuvuoden 2023 osalta. Aiheina mm. tulevien kohtaamiskahvien suunnittelu joulukuulle ja alkuvuoteen.

Esitys: Annetaan kokouksessa

Päätös: Vanhusneuvosto järjestää Jouluiset kohtaamiskahvit perjantaina 16.12.2022 klo 12.30–14.00 Pyhän Annan kirkossa yhteistyössä seurakunnan ja Ppky Selänteen kotihoidon kanssa. Tilaisuuteen liittyvä esite toimitetaan Selänteen kotihoidon jaettavaksi ja työntekijät kartoittavat myös asiakkaiden mahdolliset kuljetuspalveluiden tarpeet. Kuljetus pyritään järjestämään vanhusneuvoston toimesta jäljellä olevasta budjetista.

Tammikuun kohtaamiskahvit järjestetään Lähdetien päivätoiminnassa. Tällä kerralla kohderyhmänä on jokin muu, kuin tiistain ryhmä, joka oli marraskuun kohtaamiskahveilla. Sihteeri sopii kohtaamiskahvien ajankohdan ja ilmoittaa siitä jäsenille.

7. Muut asiat ja jäsenten aloitteet

Esteettömyys

Lähdetien kohtaamiskahveilla keskusteltiin esteettömyydestä ja miten esteettömyys toteutuu Pyhäjärvellä katuosuuksilla ja liiketiloissa. Asiaan liittyen on paljon kohteita, joiden suhteen esteettömyydessä olisi parannettavaa.

Virpi Jaatinen toi esille esteettömyyskävelyt ja niistä saatavat hyödyt. Esteettömyyskävely voitaisiin toteuttaa pienellä porukalla kiertäen kiinteistöt ja katualueet ja tehden huomioista kirjallisen esityksen, joka annettaisiin huomioksi kiinteistöjen omistajille. Olisi tärkeää saada myös kokemusasiantuntijoita mukaan näille kartoituskävelyille.

Taimi Piippo esitti, että esteettömyyskartoitukset toteutettaisiin yhteistyössä vanhus- ja vammaisneuvostojen kesken. Sihteeri voisi toimia alkuvaiheessa ryhmän koollekutsujana. Molemmista neuvostoista mukana olisivat puheenjohtaja sekä varapuheenjohtaja.

Esteettömyyteen liittyen keskusteltiin myös liian korkeista katukynnyksistä, huonokuntoisista kävelyteistä sekä lumivalleista. Esimerkiksi Ruuskasen kohdalla vanhan Pyhäjärventien puolella katukynnykset eivät mahdollista esteetöntä kulkua. Teknisen

johtajan mukaan kynnykset ovat Ollintien viimeisimmän katuremontin jälkeen olleet asetusten mukaiset (alle 3 cm), mutta niitä ei ole sittemmin tarkistettu. Tie on valtion tie, joten lähtökohtaisesti valtio korjaa tällaiset kohteet. Kohteet kannattaa kirjata ja asia saattaa tiedoksi ELY-keskukseen.

Taimi Nurminen nosti esille Hoivakoti Järvenhelmen ohi kulkevan Keidastien huonon kunnon. Tie on kalteva ja siinä on isoja koloja, joten se on erittäin vaarallinen esimerkiksi pyörätuolilla liikkuville. Tieosuudella on sattunut jopa onnettomuus, jossa pyörätuolia käyttävä henkilö on loukkaantunut. Tekninen johtaja totesi olevan erittäin tärkeää, että tällaisista tapauksista tulisi heti tieto kaupungin tekniselle toimelle, jotta asiat voitaisiin korjata. Tekninen johtaja kirjasi asian tiedoksi ja pyrkimys on, että tieosuus saataisiin päällystettyä ensi kesänä.

Jalkakäytävillä kertyvien lumivallien osalta teknisen johtajan viesti oli, että tuleva talvi tulee kenties olemaan parempi, koska ensimmäistä kertaa sama urakoitsija hoitaa keskustassa sekä kunnan että valtion tiet. Tällöin on helpompi varmistaa, ettei suuria lumivalleja pääse syntymään kulkuväylille vaikeuttamaan liikkumista.

Taimi Nurminen muistutti vanhusneuvoston aiemmin tekemästä aloitteesta levähdyspenkin saamiseksi Kukka Marleenan eteen. Penkkiä ei saatu käyttöön vielä viime kesänä. Kävi ilmi, että tekninen toimi ei ole saanut asiasta tietoa. Lupa penkin laittoon täytyy saada ELY-keskukselta, mutta mikäli mitään esteitä ei ole, tekninen johtaja lupasi penkin tulevalle kesälle.

Esitys: Annetaan kokouksessa

Päätös: Pyhäjärventien liian korkeiden katukynnysten osalta asia saatetaan tiedoksi Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukseen Jukka Vanhaselle. Vanhusneuvosto esittää, että tarvittavat korjaukset tehtäisiin ja liian korkeat kynnykset madallettaisiin keväällä lumien sulettua.

Esteettömyyskartoitusta varten sihteeri kutsuu koolle vanhus- ja vammaisneuvostojen puheenjohtajat ja varapuheenjohtajat. Yhteisten keskustelujen pohjalta ryhmää täydennetään vielä tarvittavilla jäsenillä, joiden asiantuntijuutta tarvitaan esteettömyyskartoituksen tekemisessä. Työryhmä toteuttaa esteettömyyskartoituksen, kirjaa korjausta vaativat kohteet sekä toimittaa kirjallisen raportin liikekiinteistöjen omistajille.

Alueellinen vanhusneuvosto

Pyhäjärven edustajaksi Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen vanhusneuvostoon on nimetty Armas Niemi. Armas kertoi vanhusneuvoston jäsenille tulevan kokouksen ajankohdasta ja käytännön asioista. Todettiin, että vanhusneuvoston jäsenten on hyvä laittaa sähköpostitse muistutuksia esille otettavista asioista ja jatkossa vanhusneuvoston kokouksissa on hyvä olla oma asiakohtansa alueellisen vanhusneuvoston asioille.

PPKY Selänteen ajankohtaiset asiat

Virpi Jaatinen kertoi Selänteen ajankohtaisista asioista hyvinvointialueelle siirtymisen kynnyksellä. Ikäihmisten palvelut tulevat pitkälti säilymään ennallaan. Muutoksia ei tapahdu ainakaan heti 1.1.2023. Toimintoja pyritään yhtenäistämään pikkuhiljaa. Palvelut eivät huonone. Päinvastoin on kehitetty palveluita, esimerkiksi etäpalveluita on otettu käyttöön. Työntekijät siirtyvät entisinä työntekijöinä hyvinvointialueen työntekijöiksi.

Taimi Nurminen nosti keskusteluun saattohoidon ja arviointiyksikön toimivuuden nykytilanteessa. Virpi Jaatinen kertasi Selänteen toimintatavat ja käytännöt näihin palveluihin liittyen.

8. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja kiitti kokouksen osallistujia ja päätti kokouksen klo 11.52.

23.11.2022, Pyhäjärvellä

Taimi Piippo
Vanhusneuvoston puheenjohtaja

Satu Oikarinen
Vanhusneuvoston sihteeri

Armas Niemi
Pöytäkirjantarkastaja

Taimi Nurminen
Pöytäkirjantarkastaja